

VM KOD d.o.o. Podgorica
Društvo za reviziju i konsalting

„VODOVOD I KANALIZACIJA“ DOO, TIVAT

*Finansijski iskazi za godinu završenu 31. decembra 2017. godine
i Izveštaj nezavisnog revizora*

Podgorica, jun 2018. godine

<i>SADRŽAJ</i>	<i>Strana</i>
IZJAVA O ODGOVORNOSTI RUKOVODSTVA	<i>1</i>
MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA	<i>2-5</i>
FINANSIJSKI ISKAZI:	<i>6-13</i>
○ Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha/ za 2017. godinu	<i>6-7</i>
○ Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja/ na dan 31.12. 2017. godine	<i>8-9</i>
○ Iskaz o promjenama na kapitalu za 2017. godinu	<i>10-11</i>
○ Iskaz o tokovima gotovine za godinu završenu na dan 31.12.2017.	<i>12-13</i>
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE	<i>14-37</i>

“Vodovod i kanalizacija” DOO, Tivat

Društvu za reviziju i konsalting „VM KOD“ DOO, Podgorica

PREDMET: Izjava o odgovornosti rukovodstva “Vodovod i kanalizacija” DOO, Tivat*

Ova izjava se daje u vezi sa revizijom finansijskih iskaza „Vodovod i kanalizacija“ DOO, Tivat (u daljem tekstu: “Društvo”) za 2017. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li su priloženi finansijski iskazi, po svim materijalno značajnim pitanjima, fer i objektivno prikazani u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori. Obavještavamo Vas da smo svjesni svoje odgovornosti za istinitu i objektivnu prezentaciju finansijskih iskaza Društva u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i propisima Crne Gore i stoga dajemo svoju saglasnost na finansijske iskaze Društva za 2017. godinu.

Prema našem najboljem znanju i uvjerenju, ovim potvrđujemo sledeće:

- ❖ Finansijski iskazi Društva za 2017. godinu su prikazani istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima i ne sadrže materijalno značajna pogrešna iskazivanja ili propuste;
- ❖ Rukovodstvo i lica koja imaju značajnu ulogu u internom sistemu kontrole ili lica koja mogu imati materijalno značajan uticaj na računovodstvene izvještaje Društva nijesu bila uključena u nezakonite radnje;
- ❖ Nije bilo optužbi za pronevjere koje bi uticale na finansijske iskaze Društva prijavljenih od strane zaposlenih i bivših zaposlenih i nije bilo neusklađenosti sa zakonima ili drugim propisima koje bi mogle imati materijalni uticaj na prezentirane finansijske iskaze Društva i poslovanje smo obavljali u skladu sa propisima;
- ❖ Odgovorni smo za odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i davanje opravdanih i razumnih procjena i za primjenu odgovarajućeg sistema internih kontrola u cilju otkrivanja i sprečavanje prevara i greški i drugih nepravilnosti;
- ❖ Stavili smo Vam na raspolaganje sve knjige i računovodstvenu dokumentaciju koja je bila relevantna za vršenje revizije finansijskih iskaza za 2017. godinu. Sva prezentirana dostavljena dokumentacija i date izjave su potpune i vjerodostojne;
- ❖ Sve informacije vezane za poslovne ugovore sa našim klijentima su potpuno prezentirane;
- ❖ Izvršene gotovinske uplate i isplate preko blagajne, po svim osnovama, iskazane su i prezentirane potpuno i realno;
- ❖ Potraživanja iskazana u finansijskim iskazima za 2017. godinu predstavljaju po našem uvjerenju realna potraživanja;
- ❖ Prikazali smo i proknjižili sva potraživanja kao i sve nastale i potencijalne obaveze;
- ❖ Sa stanjem na dan 31.12.2017. godine Društvo nema bilo kakvih kreditnih obaveza prema bankama, osnivaču ili bilo kojem drugom licu;
- ❖ Društvo, u sklopu već preduzetih aktivnosti, očekuje da će se u narednom periodu sa osnivačem potpisati Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti i usvojiti i uskladiti odgovarajuću računovodstvenu politiku kojom bi na precizan i knjigovodstveno logičan način bile razriješene sve nedoumice oko načina knjigovodstvenog evidentiranja vlasništva nad dobrima lokalne infrastrukture (objekti, cjevovodi i postrojenja vodovodno-kanalizacionog sistema) i vezanih i odnosnih knjigovodstvenih pozicija (odloženi prihodi, kapital, trošak amortizacije i dr.);
- ❖ Potvrđujemo sveobuhvatnost informacija datih u pogledu identifikovanja povezanih lica;
- ❖ Nije bilo događaja nakon datuma bilansa stanja koji zahtjevaju korekcije u našim finansijskim iskazima i nijesu nastale okolnosti koje bi nepovoljno uticale da Društvo nastavi poslovanje po principu načela stalnosti poslovanja.

Tivat, 27.06.2018. godine

„Vodovod i kanalizacija“ DOO, Tivat

U ime rukovodstva Društva:

Alen Krivokapić, Izvršni direktor

*Proširena Izjava o odgovornosti rukovodstva je sastavni dio revizorskog dosijea

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
ODBORU DIREKTORA „VODOVOD I KANALIZACIJA“ DOO, TIVAT I SKUPŠTINI
OPŠTINE TIVAT**

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza „Vodovod i kanalizacija“ DOO, Tivat (u daljem tekstu: Društvo), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji/bilans stanja/ sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine, iskaz o ukupnom rezultatu/bilans uspjeha/, iskaz o tokovima gotovine i iskaz o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost Rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu, sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore. Ova odgovornost uključuje: kreiranje, uspostavljanje i održavanje internih kontrola bitnih za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih iskaza koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja nastale usled pronevjere ili grešaka, izbor i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika kao i sprovođenje računovodstvenih procjena koje su opravdane u datim okolnostima.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim iskazima, na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR) primjenjivim u državi Crnoj Gori, a koji nijesu upodobljeni važećim MSR izdatim od strane Odbora za Međunarodne standarde revizije i uvjeravanja (IAASB). Ovi standardi nalažu da se pridržavamo relevantnih etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim iskazima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući i procjenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim iskazima, nastalog usled pronevjere ili grešaka. Prilikom procjene ovih rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih iskaza Društva u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola primijenjenih u Društvu. Revizija takođe obuhvata ocjenu opravdanosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšteg prikaza finansijskih iskaza. Predmet ove revizije nije ocjena usklađenosti poslovanja Društva sa eksternim i internim propisima koji se ne odnose na računovodstvene propise.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljan i odgovarajući osnov za izražavanje našeg kvalifikovanog mišljenja.

(nastavlja se)

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- Društvo vrijednost građevinskih objekata i cjevovoda, postrojenja vodovodno-kanalizacionog sistema i investicija u toku po tom osnovu, u bilansu stanja na dan 31.12.2017. godine, kao i u prethodnom periodu unazad, iskazuje kao sopstvenu imovinu. Kao što je navedeno u Napomeni 13. uz finansijske iskaze, u bilansu stanja na dan 31.12.2017. godine, vrijednost te imovine iskazana je u ukupnom iznosu od 25.876.734 EUR.

Od strane Društva su nam prezentirani Sporazumi koje je Društvo sa Opštinom Tivat, kao svojim osnivačem, potpisalo u 2011. i 2014. godini a vezano za realizaciju investicija velike vrijednosti po projektu „Vodosnadbijevanje i odvođenje otpadnih voda sa Jadranske obale, Faza III-Tivat” i po projektu „Vodosnadbijevanje i odvođenje otpadnih voda sa Jadranske obale, Faza IV-PPOV Tivat-Kotor” u kojima je, između ostalog, navedeno da se pitanja knjigovodstvenog praćenja investicije i stečene imovine po tom osnovu regulišu na taj način da se ta stečena imovina tretira kao imovina Opštine Tivat data na upravljanje Društvu uz obavezu obračunavanja amortizacije i održavanja. U sporazumima je takođe navedeno da je u slučaju prenosa imovine, Opština Tivat dužna da izvrši prenos uz potpunu dokumentaciju što podrazumijeva upotrebnu dozvolu, akt o primopredaji i druge potrebne akte. Takođe, u Finalnom izvještaju "Stručna pomoć i upućivanje na zakonsku regulativu i Međunarodne računovodstvene standarde sa ciljem razjašnjenja nedoumica u vezi sa evidentiranjem osnovnih sredstava iz projekta Vodosnadbijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali, finansiranog od strane KfW banke", koji je krajem 2016. godine po angažovanju "Vodacoma" DOO, Tivat sačinio "Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore" (ISRCG), istaknuto je, između ostalog, da bi računovodstvene evidencije dobara lokalne infrastrukture (objekti i oprema vodovodno-kanalizacionog sistema) trebalo da se vode u opštinama a ne u vodovodnim preduzećima, pozivajući se na odredbe Zakona o komunalnim djelatnostima („Sl.list CG“ br.55/16 i 74/16). Po našem mišljenju, navedeni Finalni izvještaj je u jednom dijelu ostao nedorečen jer nije precizirao na koji bi se način knjigovodstveno evidentiralo isknižavanje pomenute imovine iz vodovodnih preduzeća, jer treba uzeti u obzir činjenice da se pomenuta imovina duži period unazad knjigovodstveno evidentira kao imovina Društva i da su se po tom osnovu u prethodnom periodu u finansijskim iskazima vodovodnih preduzeća knjigovodstveno evidentirale i vezane i odnosne pozicije koje zavise od efekata pomenute imovine (odloženi prihod i prihod od ukidanja odloženih prihoda, trošak amortizacije i druge).

Ako bi se Društvo striktno pridržavalo navedenog u gore pomenutim dokumentima, očigledno je da iskazane pozicije građevinskih objekata i cjevovoda, postrojenja vodovodno-kanalizacionog sistema i investicija u toku po tom osnovu, kao i odnosnih i vezanih pozicija (odloženi prihodi, trošak amortizacije i druge) i njihova vrijednost, u finansijskim iskazima Društva za 2017. godinu, ne mogu biti potvrđene i ne odražavaju realno stanje.

Treba istaći da, prema dostavljenim informacijama od strane Društva, Društvo sa svojim osnivačem (Opština Tivat) u skladu sa odredbama i smjernicama Zakona o komunalnim djelatnostima još uvijek nije potpisalo ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti. Isto tako, Društvo je članom 11. važećeg Statuta preuzelo obavezu da, u cilju utvrđivanja vrijednosti osnovnog kapitala, angažuje nezavisne procjenjivače koji će izvršiti procjenu pokretne i nepokretne imovine Društva u skladu sa Odlukom o osnivanju „Vodovod i kanalizacija“ DOO, Tivat. Shodno tome da je Društvo svojom računovodstvenom politikom (3b) preciziralo da se naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme vrši po troškovnom modelu iz Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS 16) "Nekretnine, postrojenja i oprema", Društvo po navedenom osnovu nije izvršilo usklađivanje navedene računovodstvene politike koja bi propisivala da Društvo ima obavezu da nekretnine, postrojenja i opremu nakon početnog priznavanja vrednuje po procijenjenoj (revalorizovanoj) vrijednosti. Društvo je u prethodnom periodu angažovalo procjenjivače koji su sa stanjem na dan 01.01.2014. godine izvršili procjenu vrijednosti imovine i kapitala Društva i izdali određeni izvještaj po tom osnovu. Društvo nije navedenu procjenu i efekte te procjene evidentiralo u svom knjigovodstvu. Takođe, evidentno je da knjigovodstvena evidencija određenih nepokretnosti Društva nije usaglašena sa katastarskom evidencijom Uprave za nekretnine Crne Gore, kao i da u knjigovodstvu Društva ne postoji upodobljena analitička knjigovodstvena evidencija cjevovoda i postrojenja vodovodno-kanalizacionog sistema koja bi u potpunosti, po nazivu, vrsti, lokaciji i drugim bitnim i neophodnim parametrima (marka, serijski/inventarni broj i dr.) bila usaglašena, unificirana i sistematizovana.

Osnova za kvalifikovano mišljenje (nastavak)

Na osnovu svega gore navedenog, evidentno je da knjigovodstvena evidencija građevinskih objekata i cjevovoda, postrojenja vodovodno-kanalizacionog sistema i investicija u toku po tom osnovu kao i odnosnih i vezanih knjigovodstvenih pozicija koje zavise od efekata pomenute imovine (odloženi prihodi, kapital, trošak amortizacije i druge) i njihova vrijednost, iskazana u finansijskim iskazima Društva za 2017. godinu, ne korenspondira i ne odražava realnu sliku u skladu sa navedenom dokumentacijom i smjernicama MRS.

Prema našem mišljenju, dok Društvo sa svojim osnivačem (Opština Tivat), u skladu sa smjernicama Zakona o komunalnim djelatnostima, ne potpiše Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti i ne izmijeni /usvoji odgovarajuće računovodstvene politike po ovom osnovu kojima bi na precizan i knjigovodstveno logičan način bile razriješene sve nedoumice oko načina knjigovodstvenog evidentiranja vlasništva nad dobrima lokalne infrastrukture (objekti, cjevovodi i postrojenja vodovodno-kanalizacionog sistema) i vezanih i odnosnih knjigovodstvenih pozicija (odloženi prihodi, kapital, trošak amortizacije i dr.), nije moguće kvantifikovati iznose efekata koje bi ovo pitanja mogla imati na priložene finansijske iskaze Društva za 2017. godinu.

- Nijesmo prisustvovali redovnom popisu zaliha materijala za obavljanje djelatnosti koji je Društvo izvršilo sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, jer smo angažovani za reviziju nakon izvršenog popisa. Zbog proteklog vremenskog roka od dana popisa do dana našeg angažovanja nije bilo moguće primijeniti alternativne revizorske procedure za provjeru popisanog stanja zaliha potrošnog materijala u magacinu na dan 31.12.2017. godine.
- Kao što je navedeno u Napomeni 21. uz finansijske iskaze, Društvo je u 2017. godini u okviru pozicije odloženih prihoda iskazalo i iznos od 65.462 EUR koji se odnosi na dotacije novčanih sredstava od strane Opštine Tivat vezano za sprovođenje određenih aktivnosti. Nijesmo se uvjerili da je ova primljena sredstva trebalo knjižiti na poziciju odloženih prihoda.
- Kao što je objelodanjeno u Napomeni 19. uz finansijske iskaze, Društvo je u skladu sa zahtjevima MRS 19 „Primanja zaposlenih“, sa stanjem na dan 31.12.2017. godine iskazalo dugoročna rezervisanja po osnovu rezervisanja za buduće isplate otpremnina za zaposlene prilikom odlaska u penziju. Društvo sa stanjem na dan 31.12.2017. godine ima 56 zaposlenih lica. Društvo je navedeni obračun izvršilo interno iako MRS 19 podstiče da su za navedeni obračun budućih isplata zaposlenim otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada na osnovu ostvarenog radnog staža potrebne aktuarske pretpostavke i metode. Nije bila raspoloživa odgovarajuća aktuarska procjena po ovom osnovu i zbog toga nijesmo u mogućnosti kvantifikovati efekte ispravnog primjenjivanja MRS 19 na finansijske iskaze Društva za 2017. godinu.

Kvalifikovano mišljenje

Prema našem mišljenju, izuzev za efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja navedena u odjeljku „Osnova za kvalifikovano mišljenje“, priloženi finansijski iskazi, po svim ostalim materijalno značajnim pitanjima, daju fer i objektivan prikaz finansijskog položaja Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultata njegovog poslovanja, iskaza o promjenama na kapitalu i novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

- Pitanje sudskih sporova objelodanjeno u Napomeni 26. uz finansijske iskaze;
- Kao što je navedeno u Napomeni 18. uz finansijske iskaze, osnovni kapital u knjigovodstvu Društva, sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, je iskazan u iznosu od 1.798.219 EUR, dok je u Centralnom registru privrednih subjekata registrovan i upisan samo novčani kapital u iznosu od 1 EUR. Takođe, članom 11. Statuta Društva je precizirano da osnovni kapital Društva čine novčani i nenovčani ulози a da nenovčane uloge čine pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i druga imovinska prava preuzeta od JP "Vodovod i kanalizacija" Tivat.

(nastavlja se)

Ostala pitanja

- Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR) primjenjivim u državi Crnoj Gori, a koji nijesu upodobljeni važećim MSR izdatim od strane Odbora za Međunarodne standarde revizije i uvjeravanja (IAASB). Organ nadležan za poslove računovodstva i revizije u Crnoj Gori (Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore) je izdao obavještenje da se u Crnoj Gori odlaže primjena izmijenjenih i dopunjenih MSR iz grupe 700 tj. da se isti neće primjenjivati za reviziju finansijskih iskaza za 2017. godinu.
- Društvo, čiji je većinski vlasnik Opština Tivat, u skladu sa članom 2. Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru ("Sl.list CG" br. 73/08 do 34/14) je obveznik primjene ovog zakona. Odredbe navedenog Zakona (čl. 13 i 14) i pratećih podzakonskih akata, u cilju uspostavljanja i sprovođenja adekvatnog finansijskog upravljanja i kontrola, zahtijevaju od obveznika Zakona, između ostalog, da definiše i usvoji odgovarajuće planove i metodologiju, strategiju i registar rizika i određena dokumenta i potrebna interna pisana pravila i procedure vezane za finansijsko poslovanje. Od strane Društva, nam nije prezentirana dokumentacija koja dokazuje da je Društvo u potpunosti sprovelo odredbe navedenog Zakona. Od strane Društva nam je prezentiran propisani Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola (GI-FMC) broj 514 od 20.03.2018. godine, koji je Društvo dostavilo nadležnim organima i u kojem je navelo da ne posjeduje sva dokumenta i procedure zahtijevane smjernicama predmetnog zakona (plan za uspostavljenje FMC, registar rizika i dr.).
- Na osnovu izvršene revizije, pripremili smo Pismo preporuka rukovodstvu, u kojem smo naveli određena pitanja koja nijesu uključena u našem revizorskom izvještaju u dijelu u kojem revizor daje mišljenje, iz razloga što, u skladu sa smjernicama Međunarodnih standarda revizije i našom procjenom, ne predstavljaju pitanja koja prelaze utvrđeni prag značajnosti predviđen za finansijske iskaze Društva u cjelini ili koja nemaju direktan uticaj na pozicije finansijskih iskaza Društva, ali ih je po našem mišljenju potrebno razmotriti.

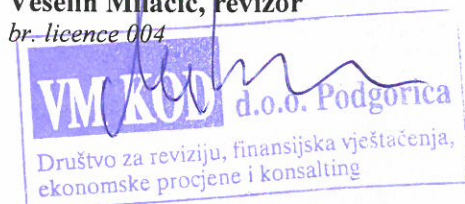
Izvještaj o drugim zakonskim zahtjevima - Godišnji izvještaj menadžmenta

- Član 11. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) propisuje da su srednja pravna lica dužna da sastavljaju Godišnji izvještaj menadžmenta i da isti dostave Poreskoj upravi Crne Gore do 31. marta tekuće za prethodnu godinu. Član 24. Zakona o reviziji (“Sl list CG” broj 001/17) propisuje da revizorski izvještaj treba da sadrži mišljenje da li je Izvještaj menadžmenta usklađen sa finansijskim izvještajima Društva i da li je sačinjen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu. Društvo nam je po tom osnovu prezentiralo Izvještaj o radu DOO, "Vodovod i kanalizacija Tivat" za 2017. godinu broj 9 od 28.03.2018. godine, koji je elektronskim putem dostavljen Poreskoj upravi u zakonom propisanom roku i u kojem su prezentirane određene poslovne i organizacione informacije, informacije o ostvarenim aktivnostima i ekonomsko-finansijskom poslovanju. Prema našem mišljenju, a na osnovu sprovedene revizije, informacije sadržane u dostavljenom Izvještaju o radu Društva za 2017. godinu su usklađene sa priloženim godišnjim finansijskim iskazima Društva za 2017. godinu. Prema našem mišljenju, dostavljeni Godišnji izvještaj menadžmenta (Izvještaj o radu) nije u potpunosti sačinjen u skladu sa odredbama člana 11. Zakona o računovodstvu jer ne sadrži zahtijevane informacije vezane za izloženost pravnog lica rizicima, ciljeve i politike u upravljanju rizicima Društva, informacije o aktivnostima istraživanja i razvoja i eventualnim ulaganjima za zaštitu životne sredine.

Podgorica, 27. jun 2018. godine

**Društvo za reviziju i konsalting
“VM KOD” DOO, Podgorica**

Veselin Milačić, revizor
br.-licence 004

Popunjava pravno lice	
Matični broj 02295407	Šifra djelatnosti 3600
Popunjava	

Naziv: „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tivat
 Sjedište: Tivat

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/
 u periodu od 01.01. do 31.12.2017. godine

-u EUR-

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	I. POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201		2.686.006	2.477.058
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	3.2(o), 4	2.372.786	2.038.040
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
630	3. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204			
631	4. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205			
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	3.2(o), 5	313.220	439.018
	II. POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207		2.499.288	2.258.976
50	1. Nabavna vrijednost prodate robe	208	3.2(o), 6	729.582	554.632
51	2. Troškovi materijala	209	3.2(o), 7	243.671	181.980
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210	3.2(o), 8	849.479	821.729
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	3.2(o), 9	389.351	509.140
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	3.2(o), 10	287.205	191.495
	A. POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213		186.718	218.082
66	I. FINANSIJSKI PRIHODI	214		273	433
56	II. FINANSIJSKI RASHODI	215			
	B. FINANSIJSKI REZULTAT (214-215)	216		273	433
67, 68, 691 i 692	I. OSTALI PRIHODI	217	3.2(o), 11	89.392	31.009
57, 58, 591 i 592	II. OSTALI RASHODI	218	3.2(o), 12	114.268	239.998
	C. REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219		(24.876)	(208.989)
	D. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220		162.115	9.526
690 – 590	E. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221			
	F. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222		162.115	9.526

	G. DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223			
	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	224			
	2. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja	225			
	3. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridruženih društava	226			
	4. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	227			
	5. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228			
	H. PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229		19.156	6.094
721	1. Tekući porez na dobit	230			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231		19.156	6.094
	I. NETO REZULTAT (222+223-229)	232		181.271	3.432
	J. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234			

Obrazac usklađen sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji („Sl. list CG“ broj 80/08) i IV Direktivom EU.

U Tivtu,

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza,

Odgovorno lice,

Svetlana Radulović

Alen Krivokapić

Dana 11.04.2018.

(Napomene na stranama od 14 do 37 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza)
 Mišljenje revizora - strane 2 - 5

Popunjava pravno lice	
Matični broj 02295407	Šifra djelatnosti 3600
Popunjava	

Naziv: „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tivat
Sjedište: Tivat

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/
 na dan 31.12.2017. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	-u EUR- Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
00 (dio)	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001			
	B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002		26.246.893	26.302.887
012	I. GOODWILL	003			
01 bez 012	II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	3.2(a), 13	1.086	22.725
	III NEKRETNINE,POSTROJENJA,OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005		26.245.807	26.280.162
020, 022, 023, 026, 027 (dio),028 (dio), .029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	3.2(b), 13	26.245.807	26.280.162
024,027(dio), 028(dio)	2. Investicione nekretnine	007			
021,025,027(dio), 028(dio)	3. Biološka sredstva	008			
	IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009			
030,031(dio), 032(dio), 039(dio)	1. Učešća u kapitalu	010			
031(dio), 032(dio)	2.Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011			
032(dio),033 do 038, 039(dio)	3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012			
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013	14	26.980	7.824
04	D. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014			
	E. OBRтна SREDSTVA 016+017	015		1.498.577	1.210.280
10 do 13,15	I. ZALIHE	016	3.2(h-k), 15	80.871	74.402
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017		1.417.706	1.135.878
20,21,22 osim223	1. Potraživanja	018	3.2(l), 16	671.034	530.044
223	2.Potraživanja za više plaćen porez na dobit	019			
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	020			
24	4 Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	17	740.835	605.834
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022		5.873	-
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023		27.772.450	27.520.991

PASIVA					
	A. KAPITAL (102 do 109)	101	18	2.162.512	1.981.241
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1.798.219	1.798.219
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104			
330,331 I 333	IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOZIVIH ZA PRODAJU	105			
332 I 334	V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOZIVIH ZA PRODAJU	106			
34	VI. NERASPOREDJENA DOBIT	107		364.293	183.022
35	VII. GUBITAK	108			
237	VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110		16.500	970.783
40 (dio)	I. DUGOROČNA REZERVISANJA	111	3.2(n), 19	16.500	-
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112		-	970.783
414, 415	1. Dugoročni krediti	113			
41 bez 414,415	2. Ostale dugoročne obaveze	114		-	970.783
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115			
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116		25.593.438	24.568.967
	I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117		25.593.438	24.568.967
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	118			
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	119			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	120	3.2 (m), 20	61.751	50.557
45,46 i 49 osim 498	4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121	3.2 (m), 21	25.531.687	24.515.447
47,48 osim 481	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122		-	2.963
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123			
40 (dio)	II KRATKOROČNA REZERVISANJA	124			
	E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125		27.772.450	27.520.991

Obrazac usklađen sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji („Sl. list CG“ broj 80/08) i IV Direktivom EU.

U Tivtu,

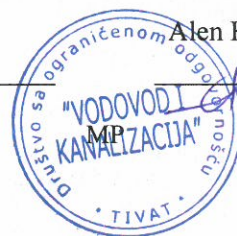
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza,

Odgovorno lice,

Svetlana Radulović

Alen Krivokapić

Dana 11.04.2018.

(Napomene na stranama od 14 do 37 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza)
 Mišljenje revizora - strane 2 - 5

Popunjava pravno lice	
Matični broj 02295407	Šifra djelatnosti 3600
Popunjava	

Naziv: “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Tivat Sjedište: Tivat

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
 u periodu od 01.01. do 31.12.2017. godine

-u EUR-

POZICIJA	Redni broj	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	2.496.777	1.973.093
1. Prodaja i primljeni avansi	302	2.313.402	1.728.416
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	273	433
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	183.102	244.244
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	2.126.381	1.704.387
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	1.234.361	857.383
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	849.479	821.729
3. Plaćene kamate	308		
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	42.541	25.275
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	370.396	268.706
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	271.601	-
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315	271.601	-
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	506.996	317.133
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	506.996	317.133
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	(235.395)	(317.133)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		

II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327		
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	329		
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332		
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	135.001	(48.427)
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	605.834	654.261
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	740.835	605.834

Obrazac usklađen sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji („Sl. list CG“ broj 80/08) i IV Direktivom EU.

U Tivtu,

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza,

Odgovorno lice

Svetlana Radulović

Alen Krivokapić

Dana 11.04.2018.

(Napomene na stranama od 14 do 37 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza)
Mišljenje revizora - strane 2 - 5

1. OSNOVNE INFORMACIJE

"Vodovod i kanalizacija" DOO, Tivat (u daljem tekstu Društvo) je pravni nasljednik JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat, koje je bilo upisano u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore (CRPS) dana 02.08.2002. godine pod registarskim brojem 8-0002041/001.

Shodno rješenjima CRPS, donijetim dana 21.08.2014. godine, izvršen je upis brisanja JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat iz evidencije CRPS i registrovano je osnivanje „Vodovod i kanalizacija“ DOO, Tivat u CRPS pod registarskim brojem 5-0706059/001.

Skupština opštine Tivat je na sjednici, održanoj dana 25.07.2013. godine, donijela Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija Tivat“. Odlukom je definisano da Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ Tivat (u daljem tekstu: JP) nastavlja sa radom kao Društvo sa ograničenom odgovornošću, da preuzima prava, obaveze i zaposlene JP i da nastavlja da koristi sredstva koja je koristilo JP.

Navedenom odlukom je takođe definisano da osnovni kapital Društva čini osnovni kapital JP i da imovinu Društva čine pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i druga imovinska prava preuzeta od JP čiju će procjenu izvršiti ovlašćeni nezavisni procjenjivač.

Rješenjem o registraciji broj 91-01-01821-8 od 30.09.2014. godine, koje je donijela Poreska uprava Područna jedinica Budva, Društvo je registrovano kao poreski obveznik i dodijeljen mu je poreski identifikacioni broj 02295407. Društvo je registrovano za PDV i upisano u registar poreskih obveznika pod brojem 91/31-00282-2.

Osnovna aktivnost Društva je vodosnabdijevanje, odvođenje otpadnih voda i održavanje postojećih sistema vodovoda i kanalizacije na teritoriji opštine Tivat. Pored toga, Društvo izdaje uslove, saglasnosti i dozvole za priključke na vodovodni i kanalizacioni sisteme.

Društvo je registrovano za obavljanje i sledećih djelatnosti:

- skupljanje, prečišćavanje i distribucija vode;
- uklanjanje otpadnih voda drenažom, kanalizacijom, odvodnim kanalima ili na drugi način, uklanjanje otpadaka ljudskog porijekla, njihova obrada i odlaganje;
- održavanje kanalizacije i kanala za otpadne vode, pražnjenje i čišćenje septičkih jama i tankova;
- izgradnja specifičnih objekata niskogradnje, kao što su gradski cjevovodi;
- bušenje i izgradnja crpilišta za vodu i izgradnja bunara, i
- postavljanje vodovodnih instalacija u zgradama i drugim objektima.

Organi Društva su Odbor direktora i Izvršni direktor.

Sjedište Društva je u Tivtu, ulica II Dalmatinska broj 3.

Šifra pretežne djelatnosti je 36.00 Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode.

Odbor za statute i propise Skupštine opštine Tivat na sjednici održanoj dana 25.05.2015. godine, donio je Statut Društva sa ograničenom odgovornošću "Vodovod i kanalizacija" Tivat, kojim su uređena pitanja u vezi sa organizacijom rada i funkcionisanja Društva. Članom 11. Statuta definisano je da osnovni kapital Društva predstavlja novčani ulog u iznosu od 1 EUR i nenovčani ulog koji čine pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i druga imovinska prava preuzeta od JP "Vodovod i kanalizacija" Tivat, čiju će procjenu izvršiti ovlašćeni nezavisni procjenjivač.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA

Društvo ima obavezu da vodi računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu (“Sl. list CG“, br. 052/16), koji propisuje primjenu svih Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI).

U Crnoj Gori se, od strane nadležnog tijela, ne vrši redovno i blagovremeno prevođenje i zvanično objavljivanje izmjena i dopuna MRS/MSFI. Shodno tome da to, u pojedinim situacijama, može imati efekte na prezentaciju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, priloženi finansijski iskazi društva se ne mogu smatrati kao iskazi koji su u potpunosti pripremljeni u skladu sa MRS i MSFI.

Finansijski iskazi su sastavljeni uz pretpostavku stalnosti poslovanja na neodređeno vrijeme, što podrazumijeva da se aktuelna ekonomska situacija privrede neće značajnije odraziti na buduće finansijsko stanje i rezultate poslovanja Društva.

Finansijski iskazi Društva za 2017. godinu su sastavljeni i potpisani od strane odgovornih lica Društva. Odbor direktora Društva je na sjednici održanoj dana 28.03.2018. godine donio Odluku broj 6 o usvajanju Završnog računa Društva za 2017. godinu.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je EUR.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo Društvo za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Računovodstvene politike su usvojene od strane Upravnog odbora Društva Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP “Vodovod i kanalizacija” Tivat dana 23.03.2012. godine pod brojem 452.

Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, mjerenje i procjenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda Društva, kako slijedi:

1. Priznavanje

Opšti uslovi za priznavanje sredstava su:

- da Društvo kontroliše sredstvo;
- po osnovu sredstva direktno ili indirektno pritiču ili je izvesno da će priticati ekonomske koristi i
- trošak nabavke sredstva Društvo može pouzdano utvrditi.

U stalna sredstva koja se kalkulatивно otpisuju svrstavaju se ona čija je pojedinačna vrijednost veća od 300 €.

Šef računovodstva u slučaju kada se dio sredstva daje u zakup određuje da li postoje uslovi da se sredstvo obračunski podijeli na dva sredstva: jedno koje se daje u zakup i koje će imati računovodstveni tretman investicione nekretnine i drugo koje koristi Društvo i koje neće imati računovodstveni tretman investicione nekretnine.

Šef računovodstva odlučuje da li su ispunjeni uslovi za priznavanje nekih rezervnih djelova kao opreme.

Ostali dodatni posebni uslovi za priznavanje sredstava primenjuju se korišćenjem odredbi relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, Tumačenja koja daje Komitet za tumačenja međunarodnog finansijskog izvještavanja i Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (u nastavku računovodstvenih politika pod Međunarodnim standardima finansijskog izvjetavanja podrazumevaju se Međunarodni računovodstveni standardi, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja, Tumačenja koje daje Komitet za tumačenja međunarodnog finansijskog izvještavanja, kao i Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja). U Društvu tumačenje postojanja dodatnih uslova za priznavanje sredstava daje Rukovodioc finansijsko računovodstvenog sektora.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

1. Priznavanje (nastavak)

Naknadno priznavanje izdataka u vezi sa sredstvima vrši se u skladu sa odredbama relevantnih Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, s tim da je lice odgovorno za nastale izdatke u vezi sa sredstvom dužno da na zahtev Službe računovodstva pismeno izvesti tu službu o tipu promjen na sredstvu, a pogotovu o tome da li se radi o radovima na sredstvu koji imaju karakter tekućeg redovnog održavanja i da li je radovima povećan obim izvorno procenjenih koristi od sredstva.

Prestanak računovodstvenog priznavanja sredstva vrši se u uslovima kada nije ispunjen jedan ili više, gore navedenih opštih uslova za priznavanje sredstva.

Opšti uslovi za priznavanje obaveza su:

- društvo ima zakonsku ili izvedenu obavezu poisteklu iz prošlog događaja,
- visina obaveze se može pouzdano izmjeriti i
- izvjesno je da će po osnovu izmirenja obaveze doći do odliva ekonomskih vrijednosti iz Društva.

O postojanju izvedene obaveze Upravni odbor u pisanoj formi izvještava Službu računovodstva. Dodatni posebni uslovi za priznavanje obaveza primenjuju se korišćenjem odredbi relevantnih Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja. U Društvu tumačenje postojanja dodatnih uslova za priznavanje daje rukovodioc finansijsko računovodstvenog sektora.

2. Vrjednovanje

a) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su odrediva nemonetarna sredstva bez fizičkog sadržaja koja služe za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koristi u administrativne svrhe.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 Nematerijalna ulaganja.

Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove iz MRS 38 priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Nematerijalnim ulaganjima smatraju se:

- ulaganja u koncesije;
- ulaganja u razvoj novih proizvoda i proizvodnju novih ili značajno unapređenih materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sistema ili usluga pre početka komercijalne proizvodnje ili upotrebe;
- ulaganja u naučno i tehničko znanje;
- ulaganja u kreiranje i primenu novih procesa ili sistema;
- ulaganja u nabavku licenci;
- sticanje prava na intelektualnu svojinu;
- ulaganja u poznavanje tržišta i trgovačke oznake (uključujući robne marke i objavljene naslove);
- ulaganja u projekte.

Uobičajeni primjeri pozicija koje se obuhvataju u okviru nematerijalnih ulaganja jesu kompjuterski softver, patenti, autorska prava, prava servisiranja hipoteka, uvozne kvote, franšize, odnosi sa kupcem ili dobavljačem, lojalnost kupaca, udio na tržištu i marketinška prava.

Nematerijalno ulaganje početno se mjeri (priznaje) po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanje.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenog za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podležu amortizaciji vrši se primjenom proporcionalnog metoda u roku od 5 godina osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

a) Nematerijalna ulaganja (nastavak)

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od od mjeseca kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrijednost, odnosno cijena koštanja umanjena za preostalu vrijednost.

Preostala vrijednost nematerijalnih ulaganja smatra se jednakom nuli, osim kada:

- 1) postoji ugovorna obaveza trećeg lica da otkupi nematerijalno sredstvo na kraju njegovog preostalog vijeka trajanja, ili
- 2) za to nematerijalno sredstvo, odnosno ulaganje postoji aktivno tržište na kojem se može odrediti preostala vrijednost i to tržište će trajati i na kraju vijeka tog nematerijalnog sredstva, odnosno ulaganja.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke ili završetka uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja koriguje se i nabavna vrijednost. Nematerijalna ulaganja koja su, prema MSFI 5 Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju klasifikovana kao sredstva namijenjena prodaji, na dan bilansa procjenjuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i fer (poštene) vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podležu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, a to su materijalna sredstva koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili za isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe, i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Nekretnina, postojanje i oprema priznaju se kao: (a) kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog sredstva priticati u Društvo i (b) kada nabavna vrednost ili cijena koštanja tog sredstva može pouzdano da se izmjeri.

Klasu nekretnine, postrojenja i opreme čine grupne sredstva slične prirode i upotrebe u poslovanju Društva, kao što su:

- (a) zemljište;
- (b) građevinski objekti;
- (c) postrojenja i opremi;
- (d) kancelarijska oprema;
- (f) namještaj i instalacije;
- (g) vozila
- (h) ostala materijalna imovina .

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja.

U nabavnu vrijednost, odnosno cijenu koštanja nekretnine, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primjenu iz MRS 23 Troškovi pozajmljivanja.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po troškovnom modelu iz MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema", odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrjeđenja.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

b) *Nekretnine, postrojenja i oprema(nastavak)*

Nekretnine, postrojenja i opreme otpisuju se na teret rashoda putem amortizacije. Iznos nekretnine, postrojenja i opreme koji podleže amortizaciji, otpisuje se sistemski tokom njihovog korisnog veka trajanja primenom proporcionalnih stopa amortizacije, koje se utvrđuju putem sledećeg obrasca:

Stopa amortizacije = $100/\text{korisni vijek trajanja sredstava}$

Prilikom obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koristiće se sledeći vijek trajanja i stope amortizacije:

Redni broj	Vrsta imovine	Vijek trajanja u godinama	Amortizaciona stopa u%
1.	Građevinski objekti	20- 50	2-5
2.	Oprema	5-10	10-20
3.	Alat i inventar	1-4	25-100
4.	Kancelarijska oprema	5-10	10-20
5.	Namještaj i instalacije	5-10	10-20
6.	Transportna sredstva	6-10	10-17
7.	Ostala nepomenuta sredstva	5-10	10-20

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost, odnosno cijena koštanja umanjena za preostalu vrijednost.

Preostala vrijednost se procjenjuje prema vrijednostima na dan nabavke.

Procjenu preostale vrijednosti nekretnine, postrojenja i opreme vrši posebna komisija za procjenu preostale vrijednosti koju obrazuje direktor Društva.

Preostala vrijednost se utvrđuje i umanjuje osnovicu za obračun amortizacije u slučaju kada postoji jasna politika Društva da se sredstvo otuđi prije isteka roka trajanja ili kada je vrijednost na kraju perioda korišćenja sredstva (vrijednost otpada) značajna.

Dodatna ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu Društvo može priznati i uvećati vrijednost sredsta, samo ako se time doprinosi povećanju buduće ekonomske koristi sredstva, kao što je produženje vijeka upotrebe sredstva, povećanje kapaciteta, povećanje kvaliteta proizvoda ili značajno smanjenje troškova proizvodnje. Ukoliko navedeni uslovi nisu ispunjeni dodatna ulaganja smatraju se troškovima tekućeg i investicionog održavanja i priznaju se kao rashod perioda.

Ako je vijek trajanja ugrađenog dela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od vijeka trajanja sredstva u koje je ugrađen, onda se taj dio vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog vijeka trajanja.

Otuđeni dio se rashoduje po procjenjenoj vrijednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrijednost.

Nekretnine postrojenja i oprema koji su, prema MSFI 5 Stalna sredstva namjenjena prodaji i poslovanja koja prestaju klasifikovani kao sredstva namjenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i fer (poštene) vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima radi obavljanja djelatnosti priznaju se i iskazuju se na posebnom računu kao osnovna sredstva pod uslovom da su ispunjeni gore navedeni uslovi za priznavanje. Amortizacija ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima vrši se na osnovu procjenjenog vijeka korišćenja koji je utvrđen ugovorom sa vlasnikom tih sredstava.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme utvrđuju se kao razlika između procjenjenih neto priliva od prodaje i iskaznog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspjeha.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

c) *Alat i sitan inventar*

Kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i kada ispunjavaju i ostale uslove za priznavanje propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Sredstva alata i sitnog inventara, za koje ovim pravilnikom nije propisana stopa amortizacije, iskazuju se kao oprema na posebnom analitičkom računu. Ako je njihova pojedinačna nabavna vrednost manja od 500,00 EUR-a otpisuju se po po godišnjoj stopi od 100%. Za ostala sredstva utvrđuje se stopa koja proističe iz procjenjenog vijeka korisne upotrebe.

Sredstva alata i inventara koja ne zadovoljavaju navedene uslove iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

d) *Rezervni djelovi*

Kao stalno sredstvo priznaju se važniji rezervni djelovi i pomoćna oprema, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i kada ispunjavaju ostale uslove za priznavanje propisane MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Takvi rezervni djelovi, po ugradnji, uvećavaju knjigovodstvenu vrijednost sredstva u koje su ugrađeni. Rezervne djelove i opremu koja se koristi samo uz neku stavku nekretnina, postrojenja i opreme, i uz to neredovno, evidentiraju se kao stalna imovina.

Moguće je i da se izvrši grupisanje pojedinačno materijalno beznačajnih sredstava, koje imaju sličnu prirodu i namjenu, kao što su modeli, alati i kalupi, i da se obračunski posmatraju kao jedno sredstvo nekretnina, postrojenja i opreme.

Rezervni djelovi koji ne zadovoljavaju navedene uslove, prilikom ugradnje, iskazuju se kao trošak poslovanja.

e) *Investicione nekretnine*

Investiciona nekretnina je nekretnina (neko zemljište ili zgrada – ili dio zgrade – ili i jedno i drugo), koju (Društvo kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga) drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi:

(a) upotrebe za proizvodnju ili snadbjevanja robom ili pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja; ili

(b) prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Investicionim nekretninama smatra se:

- zemljište koje se drži u cilju dugoročnog porasta vrijednosti nekretnine a ne u cilju kratkoročne prodaje u redovnom poslovanju;
- zemljište koje se drži za trenutno nepoznatu buduću upotrebu, u tom slučaju se smatra da se ono drži u cilju povećanja njegove vrijednosti;
- građevinski objekat u vlasništvu Društva a koji je iznajmljen po jednom ili više operativnih zakupa, uključujući i građevinski objekat koji je dugoročno zakupljen da bi se kratkoročno iznajmljilo;
- građevinski objekat koji je neiznajmljen, ali je namjenjen za iznajmljivanje u okviru jednog ili više operativnih zakupa.

Početno mjerenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Pri početnom mjerenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

e) *Investicione nekretnine (nastavak)*

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo.

Troškovi popravke i održavanja ne mogu se priznati u nabavnu vrijednost investicione nekretnine, već se iskazuju kao trošak perioda.

Nakon početnog priznavanja, naknadno mjerenje investicione nekretnine vrši se po modelu poštene vrijednosti.

Poštena vrijednost investicione nekretnine je njena tržišna vrijednost. Poštena vrijednost mjeri se kao najverovatnija cijena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja, u skladu sa definicijom poštene vrijednosti.

Procjenu poštene vrijednosti investicione nekretnine vrši komisija za procjenu poštene vrednosti koju obrazuje direktor Društva.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promjene poštene vrijednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

Investicione nekretnine ne podliježu obračunu amortizacije.

f) *Stalna sredstva namjenjena prodaji i poslovanja koja prestaju*

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5 Stalna sredstva namjenjena prodaji i poslovanja koja prestaju ako se njegova knjigovodstvena vrijednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

Da bi sredstvo bilo klasifikovano (priznato) kao stalno sredstvo namjenjeno prodaji, pored gore navedenih uslova, koji proističu iz definicije tog sredstva, potrebno je da budu ispunjeni još i sledeći uslovi:

- sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju;
- prodaja sredstva mora biti vrlo vjerovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namjenjenog prodaji. Ovaj uslov podrazumjeva da se sačini plan prodaje ili donese odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupaca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima i sl.). Da bi prodaja sredstva bila vrlo vjerovatna mora postojati tržište za to sredstvo, a ponuđena cijena mora biti razumno utvrđena, tako da omogućava prodaju sredstva u roku od godinu dana.

Sredstvo koje je otpisano (amortizovano), odnosno sredstvo čija je neotpisana (sadašnja, odnosno knjigovodstvena) vrijednost beznačajna neće biti priznata kao sredstvo namenjeno prodaji.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji mjeri se (iskazuje) po nižem iznosu od: knjigovodstvene vrijednosti i fer (poštene) vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrijednost je sadašnja vrijednost iskazana u poslovnim knjigama.

Fer (poštena) vrijednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmjenjeno, ili obaveza izmirena, između obavještenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, tj tržišna vrijednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Troškovi prodaje odmjeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

g) Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuje se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešće u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti, zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih sredstava.

Za potrebe mjerenja finansijskog sredstva nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se klasifikuju u četiri kategorije:

- (a) zajmovi i potraživanja koji su potekli od strane Društva koji se ne drže radi trgovanja;
- (b) ulaganja koja se drže do dospjeća;
- (c) finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju; i
- (d) finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja.

Posle početnog priznanja, Društvo mjeri finansijska sredstva, uključujući i derivate koji su sredstva, po njegovim poštenim vrijednostima, bez bilo kakvog umanjivanja za transakcione troškove koje može načiniti prilikom prodaje ili drugog otuđenja.

Priznati dobitak ili gubitak koji proizilazi iz promjene u poštenoj vrijednosti finansijskog sredstva koja nije dio odnosa zaštite iskazuje se kao dobitak ili gubitak iz finansijskog sredstva koje je raspoloživo za prodaju koji je:

- (1) uključen u neto dobitak ili gubitak u periodu u kojem nastaje; ili
- (2) prikazan direktno u sopstvenom kapitalu, kroz izvještaj o promjenama na sopstvenom kapitalu sve dok se finansijsko sredstvo ne proda, naplati ili na drugi način otuđi, ili dok se ne utvrdi da je finansijsko sredstvo obezvrijeđeno, u kojem trenutku se ukupni dobitak ili gubitak koji je prethodno bio prikazan u sopstvenom kapitalu uključuje u neto dobitak ili gubitak perioda.

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti, ili po tržišnoj vrijednosti, zavisno od toga koja je niža. Hartije od vrijednosti za koje ne postoji aktivno tržište iskazuju se po nadoknadnoj vrijednosti. Nadoknativa vrijednost je zasnovana na procjeni budućih novčanih tokova, diskontovanih po prosječnoj stopi aktivne kamate na kredite.

h) Zalihe

Zalihe su sredstva: (a) koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja; (b) koja su u procesu proizvodnje a namenjena su za prodaju; ili (c) u obliku materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju:

- 1. osnovni i pomoćni materijal koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje
- 2. nedovršenu proizvodnju i gotove proizvode
- 3. robu koja je nabavljena i drži se radi preprodaje, uključujući nekretnine (zemljište, građevinske objekte i ostale nekretnine) pribavljene radi dalje prodaje.

Zalihe materijala, nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i robe, izuzev zaliha poljoprivrednih proizvoda, računovodstveno se obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

i) Zalihe materijala

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Zalihe materijala koji je proizveden kao sopstveni učinak Društva mjere se po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti ako je niža.

Nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje (konverzije) i drugi troškovi nastali dovođenjem zaliha na njihovo sadašnje mjesto i stanje.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje Društvo jmože naknadno da povrati od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Kada se materijal proizvodi kao proizvod sopstvene proizvodnje i dalje koristi u narednoj fazi procesa proizvodnje, njegova procena vrši se u visini troškova proizvodnje tih zaliha, a najviše do neto prodajne vrijednosti tih zaliha.

Materijal se otpisuje ispod troškova nabavke, odnosno cijene koštanja i utvrđuje gubitak zbog obezvrjeđenja ako se očekuje da će gotovi proizvodi u koje će biti ugrađen materijal biti prodati po neto prodajnoj cijeni nižoj od cijene koštanja (troškova proizvodnje) gotovih proizvoda.

Kao aproksimacija za neto prodajnu vrijednost gotovih proizvoda u koje će biti ugrađen odnosni materijal, za svrhe utvrđivanja gubitaka zbog obezvrjeđenja, koristi se trošak zamene materijala, odnosno nabavna cijena ili cijena koštanja tog ili sličnog materijala na dan utvrđivanja obezvrjeđenja. Procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha materijala vrši posebna komisija koju obrazuje direktor Društva.

Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala, vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

Utvrđivanje ponderisane prosječne cijene vrši se posle svakog novog ulaza materijala.

Ako se zalihe materijala vode po planskim nabavnim cijenama, obračun odstupanja u cijenama vrši se tako da vrijednost izlaza materijala i vrijednost materijala na zalihama bude iskazana po metodi prosječne ponderisane cijene.

j) Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda

Zalihe nedovršene proizvodnje mjere se po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Cijena koštanja, odnosno troškovi proizvodnje (konverzije) zaliha obuhvataju troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda, kao što je direktna radna snaga i indirektni troškovi materijala. Oni, takođe, obuhvataju sistematsko dodeljivanje fiksnih i promenljivih režijskih troškova koji nastaju prilikom utroška materijala za proizvodnju gotovih proizvoda. Fiksni režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji su relativno konstantni, bez obzira na obim proizvodnje, kao što su amortizacija i održavanje zgrada i opreme, kao i troškovi rukovođenja i upravljanja Društvom. Promjenjivi režijski troškovi su oni indirektni troškovi proizvodnje koji se mjenjaju, direktno ili skoro direktno, srazmjerno promjeni obima proizvodnje, kao što su indirektni materijal i indirektna radna snaga.

Dodeljivanje fiksnih režijskih troškova troškovima proizvodnje zasniva se na uobičajenom kapacitetu proizvodnih objekata. Uobičajeni kapacitet je proizvodnja za koju se očekuje da će u prosjeku biti ostvarena tokom više perioda ili sezona u normalnim okolnostima, uzimajući pri tom u obzir gubitak kapaciteta usled planiranog održavanja. Stvarni nivo proizvodnje može da se koristi, ako je približan uobičajenom kapacitetu. Iznos fiksnih režijskih troškova koji se dodeljuju svakoj jedinici proizvodnje ne može da se posledično poveća zbog niske proizvodnje ili neiskorišćenosti postrojenja. Nedodeljeni režijski troškovi priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali. U periodima neuobičajeno velike proizvodnje, iznos fiksnih režijskih troškova koji je dodeljen svakoj jedinici proizvoda smanjuje se tako da se zalihe ne mjere iznad cijene koštanja. Promjenjivi režijski troškovi dodeljuju se svakoj jedinici proizvoda na osnovu stvarne upotrebe proizvodnih kapaciteta.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

j) Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda (nastavak)

Rezultat proizvodnog procesa može da bude više proizvoda koji se proizvode istovremeno. To je slučaj, na primjer, kada se proizvode zajednički proizvodi ili kada postoje proizvod i nuzproizvod. Kad troškovi proizvodnje svakog proizvoda ne mogu posebno da se odrede, tada se dodeljuju proizvodima na razumnoj i doslednoj osnovi. Na primjer, dodeljivanje može da bude zasnovano na relativnoj prodajnoj vrijednosti svakog proizvoda, u fazi proizvodnog procesa kada se proizvodi mogu odvojeno identifikovati ili po okončanju proizvodnje. Većina nuzproizvoda je po svojoj prirodi beznačajna. Kada je to slučaj, oni se uglavnom mjere po neto prodajnoj vrijednosti i ta vrijednost se oduzima od cijene koštanja glavnog proizvoda. Kao rezultat ovoga, iskazani iznos glavnog proizvoda ne razlikuje se značajno od njegove cijene koštanja.

Drugi troškovi uključuju se u cijenu koštanja zaliha samo u mjeri u kojoj su nastali prilikom dovođenja zaliha na njihovo sadašnje mjesto i u sadašnje stanje. Na primjer, u cijenu koštanja zaliha mogu se uključiti i neproizvodni režijski troškovi ili troškovi projektovanja proizvoda za posebne kupce.

Troškovi koji se ne uključuju u cijenu koštanja zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda i koji se priznaju na teret rashoda su:

- (a) neuobičajeno veliko rasipanje materijala, radne snage ili drugi troškovi proizvodnje;
- (b) troškovi skladištenja (osim ako ti troškovi nisu neophodni u procesu proizvodnje prije naredne faze proizvodnje);
- (c) režijski troškovi administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mjesto i u sadašnje stanje, i
- (d) troškovi prodaje.

U određenim okolnostima, troškovi pozajmljivanja se uključuju u cijenu koštanja zaliha. Te okolnosti su utvrđene MRS 23 Troškovi pozajmljivanja.

Cijena koštanja zaliha stavki koje obično nisu međusobno zamjenjive ili usluga koje su proizvedene i razdijeljene na posebne projekte utvrđuje se putem jasne identifikacije svakog pojedinačnog troška.

Jasna identifikacija troška znači da su specifični troškovi dodeljeni identifikovanim stavkama zaliha. To je odgovarajući postupak za stavke koji su razdijeljene na specifične projekte, bez obzira na to da li su kupljene ili proizvedene. Međutim, jasna identifikacija troškova nije odgovarajući postupak kada postoji veliki broj stavki zaliha, koje su obično međusobno zamjenjive. U takvim okolnostima, za utvrđivanje efekata na neto dobitak ili gubitak perioda mogla bi da se koristi metoda odabira onih stavki koje ostaju u zalihama.

Izlaz zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda utvrđuje se po metodi ponderisane prosječne cijene.

Utvrđivanje ponderisane prosječne cijene vrši se posle svakog novog ulaza zaliha nedovršene proizvodnje, odnosno gotovih proizvoda.

Neto prodajna vrijednost zaliha nedovršene proizvodnje predstavlja procjenjenu prodajnu vrijednost gotovih proizvoda, umanjenu za procjenjene troškove dovršavanja i procjenjene troškove prodaje.

Neto prodajna vrijednost zaliha gotovih proizvoda predstavlja procjenjenu prodajnu vrijednost umanjenu za procjenjene troškove prodaje.

Procijenjeni troškovi prodaje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda, za potrebe svodenja ovih zaliha na neto prodajnu vrijednost, utvrđuju se na bazi iskustvenog višegodišnjeg učešća ovih troškova u prihodima od prodaje.

Procijenjeni troškovi dovršavanja, za potrebe svodenja zaliha nedovršene proizvodnje na neto prodajnu vrijednost, utvrđuju se na bazi pretpostavljenog stepena završenosti i obračunate cijene koštanja zaliha nedovršene proizvodnje.

Otpisivanje zaliha nedovršene proizvodnje, odnosno gotovinskih proizvoda vrši se za svaki proizvod posebno.

Procjenu neto prodajne vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda vrši posebna komisija koju obrazuje direktor Društva.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

k) Zalihe robe

Zalihe robe mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Nabavnu vrijednost čini fakturna cijena dobavljača, uvozne dažbine i drugi porezi (osim onih koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškovi prevoza, manipulativni troškovi i drugi troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju zaliha robe. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke robe.

Neto prodajna vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu vrijednost umanjenu za procijenjene troškove prodaje.

Procijenjeni troškovi prodaje zaliha robe, za potrebe svođenja ovih zaliha na neto prodajnu vrijednost, utvrđuju se na bazi iskustvenog višegodišnjeg učešća ovih troškova u prihodima od prodaje robe.

Utvrđivanje neto prodajne vrijednosti vrši se za svaku stavku zaliha robe posebno.

Procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha robe vrši posebna komisija koju obrazuje direktor Društva.

Obračun izlaza (prodaje) zaliha robe, vrši se po metodi ponderisane prosječne cijene.

Utvrđivanje ponderisane prosječne cijene robe vrši se posle svakog ulaza zaliha.

Ako se zalihe robe vode po prodajnim cijenama, obračun razlike u cijeni vrši se tako da vrijednost izlaza robe i vrednost robe na zalihama bude iskazana po metodi prosječne ponderisane cijene.

Obračun ostvarenog dijela razlike u cijeni prilikom svođenja zaliha robe sa prodajne cijene na nabavnu cijenu vrši se na nivou svake vrste robe.

l) Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca povezanih (matičnog, zavisnih i pridruženih) i ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture.

Ako se vrijednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po kursu važećem na dan transakcije.

Promjene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda.

Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem kursu, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrijednosti vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 90 dana.

Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji vjerovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana otpis, u celini ili djelimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Vjerovatnoća nemogućnosti naplate utvrđuje se u svakom konkretnom slučaju na osnovu dokumentovanih razloga (stečaj, odnosno likvidacija dužnika, prezaduženost, otuđenje imovine, prinudno poravnanje, vanparnično poravnanje, zastarelost, sudsko rješenje, akt upravnog organa i dr.).

Kratkoročna potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 365 dana od dana isteka roka za naplatu indirektno se otpisuju u visini od 100% nominalnog iznosa potraživanja, sem u slučaju kada iz obrazloženog predloga Sektora za komercijalne poslove Društva proizilazi da se, iako potraživanje nije naplaćeno u roku od 365 dana od dana isteka roka za naplatu, ne radi o potraživanju kod koga je izvjesna nenaplativost.

U ostalim slučajevima odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrijednosti na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Upravni odbor Društva.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

l) Kratkoročna potraživanja i plasmani (nastavak)

Sektor za komercijalne poslove je dužan da sedmog radnog dana u mjesecu dostavi Sektoru za pravne, kadrovske i opšte poslove spisak svih dužnika Društva.

Sektor za pravne, kadrovske i opšte poslove Društva je dužan da, istog dana po objavljivanju u "Službenom listu CG" Sektor za komercijalne poslove pismeno izvjesti o otvaranju postupka stečaja ili likvidacije nad kupcem, tj. dužnikom Društva.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda se vrši ukoliko je nenaplativost izvjesna i dokumentovana-Društvo nije uspjelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu a potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode Društva.

Odluku o direktnom otpisu, a na osnovu obrazloženog predloga Službe za pravne poslove i saglasnosti Rukovodioca finansijsko računovodstvenog sektora, donosi Upravni odbor Društva.

U ostalim slučajevima odluku o direktnom otpisu potraživanja na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Upravni odbor Društva.

Kratkoročni finansijski plasmani i hartije od vrijednosti kojima se trguje iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti, ne uzimajući u obzir namjeru Društva da ih drži do dospelja.

Hartije od vrijednosti kojima se trguje, odnosno koje su kupljene radi dalje prodaje iskazuju se po fer (tržišnoj) vrijednosti. Efekti promjene fer (tržišne) vrijednosti obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

m) Obaveze

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima i pravnim licima sa uzajamnim učešćem, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu:

a) predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu; ili

b) razmjene finansijskih instrumenata sa drugim društvima pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Društvo može da ima ugovornu obavezu koja može da se izmiri bilo plaćanjem finansijskim sredstvima, bilo plaćanjem sopstvenim akcijama. U tom slučaju, ukoliko broj akcija koji je potreban za izmirenje obaveza varira sa promenama njihove poštene vrijednosti, tako da se plaćanje vrši u iznosu poštene vrijednosti akcija koji je jednak iznosu ugovorne obaveze, imalac obaveze nije izložen dobitku ili gubitku nastalom usled promene cijena njegovih akcija. Takva obaveza se računovodstveno obuhvata kao finansijska obaveza Društva.

Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja, Društvo mjeri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti, osim obaveze koje drži radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje mjeri po poštenoj vrijednosti.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

m) Obaveze (nastavak)

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, procijenjuju se na dan sastavljanja finansijskih iskaza po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih iskaza. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

n) Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada:

- a) Društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- b) je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i
- c) iznos obaveze može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja Društva, rezervisanja za penzije, i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi njihovog izmirivanja i koje se mogu pouzdano procijeniti (na primjer, sporovi u toku), kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jemstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se razlikuju od drugih obaveza kao što su, na primer, obaveze prema dobavljačima i obračunate obaveze, jer je kod njih prisutna neizvjesnost u pogledu roka nastanka ili iznosa budućih izdataka koji su potrebni za izmirenje.

Mjerenje rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procjenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Tamo gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze.

Zbog vremenske vrijednosti novca, rezervisanja u vezi sa odlivima gotovine koji nastaju odmah posle dana bilansa stanja štetnija su od onih gde odlivi gotovine u istom iznosu nastaju kasnije. Rezervisanja se, dakle, diskontuju, tamo gde je učinak značajan.

Diskontna stopa je stopa prije oporezivanja koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Diskontna stopa ne odražava rizike za koje su procjene budućih tokova gotovine korigovane.

o) Prihodi i rashodi

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti Društva i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od doprinosa i članarina i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate. Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti preduzeća. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda. Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje dugoročnih sredstava, nerealizovane dobitke; na primjer, one što proističu iz revalorizacije utrživih vrijednosnih papira i one što rezultiraju iz porasta iskazane vrijednosti dugoročnih sredstava. Dobici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

o) Prihodi i rashodi (nastavak)

Različite vrste sredstava mogu da budu primljene ili uvećane preko prihoda; primjeri uključuju gotovinu, potraživanja i robu i usluge koje su primljene u zamjenu za isporučene proizvode i usluge. Prihodi takođe mogu nastati iz izmirenja obaveza. Na primjer, Društvo može da isporuči robu i pruži usluge radi izmirenja obaveze po osnovu otplate preostalog duga.

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva uključuju rashode direktnog materijala i robe i druge poslovne rashode (troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi pravnog lica nezavisni od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi), nezavisno od momenta plaćanja.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Gubici uključuju, na primjer, one koji su posledica katastrofa, kao što su požar i poplava, ali i one koji su proizašli iz prodaje dugoročnih sredstava. Kada se gubici priznaju u bilansu uspjeha, prikazuju se posebno, zbog toga što je saznanje o njima korisno pri donošenju ekonomskih odluka. Gubici se obično prikazuju na neto osnovi, nakon umanjena za odgovarajuće prihode.

p) Troškovi pozajmljivanja

Društvo kapitalizuje kamate i ostale troškove pozajmljivanja koji se direktno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili proizvodnji kvalifikovanog sredstva kao dio troškova nabavke tog sredstva.

Troškovi pozajmljivanja uključuju se u nabavnu vrijednost (ili cijenu koštanja) tog sredstva pod uslovom:

- da se troškovi pozajmljivanja mogu pouzdano izmjeriti i
- da je vjerovatno da će u budućnosti Društvo imati koristi od tog sredstva (da će se svrsishodno koristiti u poslovanju).

Ukoliko bi Društvu stigao obracun kamata po osnovu kredita uzetog za izgradnju građevinskog objekta za koji se ispostavlja da je "promašena" investicija, ti troškovi pozajmljivanja se ne uključuju u njegovu nabavnu vrijednost.

Društvo preostale troškove pozajmljivanja priznaje kao rashod perioda u periodu kada su nastali.

3. Ispravka materijalno značajnih grešaka

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka, a koje se odnose na prethodni period, vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno neraspoređenog gubitka ranijih godina na način utvrđen MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procijena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama za više od 2% mijenja oporezivu dobit odnosno gubitak iskazan u poreskom bilansu.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

4. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma objelodanjivanja finansijskih iskaza, a koji su direktno u vezi sa stanjem bilansne pozicije koja postoji na datum bilansa stanja, vrši se prilagođavanje (korekcija) prethodno priznatih iznosa u finansijskim iskazima na dan bilansa (na primjer: naplaćeno potraživanje za koje je prethodno bila izvršena ispravka i sl.).

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)

4. Događaji nakon datuma bilansa stanja (nastavak)

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma objelodanjivanja finansijskih iskaza, a koji se odnose na okolnosti koje nisu postojale na datum bilansa stanja, ne vrši se prilagodjavanje iznosa priznatih na datum bilansa stanja, već se u napomenama uz finansijske iskaze vrše objelodanjivanja prirode događaja i procjena njihovih finansijskih efekata (ili izjave da takva procjena ne može da se izvrši).

5. Objelodanjivanja

Direktor je dužan da u skladu sa zahtjevima svih relevantnih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja propiše obelodanjivanja koja će se vršiti u finansijskim iskazima Društva.

6. Promjene računovodstvene politike

Utvrđene računovodstvene politike primjenjuju se iz perioda u period na doslednoj osnovi.

Računovodstvena politika se mijenja ukoliko je to uslovljeno izmjenom ili donošenjem novih MRS/MSFI.

Izuzetno od navedenog, promjena računovodstvene politike može da se izvrši i dobrovoljno, ako se procjeni da bi nova računovodstvena politika dovela do primjerenije prezentacije događaja i bilansnih pozicija u finansijskim iskazima.

O promjeni računovodstvene politike odlučuje Upravni odbor.

Nova računovodstvena politika primjenjuje se retrospektivno, kada to zahtjevaju MRS/MSFI, kao da je oduvijek bila u primjeni, osim kada se iznos korekcije ne može precizno utvrditi, u kom slučaju se nova računovodstvena politika primjenjuje na prospektivnoj osnovi.

Efekti koji nastaju na osnovu retrospektivne primjene nove računovodstvene politike priznaju se kao korekcija prethodnog rezultata, u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procijena i greške.

4. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od prodaje:	(Iznosi u EUR)	
	2017.	2016.
Prihodi od prodaje vode i naplate naknade za odvođenje otpadnih voda	2.038.305	1.740.184
Prihodi od priključaka na vodovodnu mrežu, mjesečnih naknada i ostalih radova	334.481	297.856
<i>Ukupno za godinu završenu 31.12.</i>	<i>2.372.786</i>	<i>2.038.040</i>

Prihodi od prodaje vode i naplate naknade za odvođenje otpadnih voda koji u 2017. godini ukupno iznose 2.038.305 EUR se odnose na:

- prihode od prodaje vode privredi i domaćinstvima u iznosu od 1.755.933 EUR,
- na prihode od naknade za odvođenje otpadnih voda (kanalizacija) za privredu i domaćinstva u ukupnom iznosu od 231.999 EUR i preostali iznos od 50.373 EUR se odnosi
- na prihode fakturisane "Vodovodu i kanalizaciji" DOO, Herceg Novi povodom prenosa vode iz sistema Regionalnog vodovoda Budva u iznosu od 50.373 EUR. Navedeni prihodi su fakturirani shodno Ugovoru broj 1833 potpisanim dana 28.08.2017. godine sa "Vodovod i kanalizacija" DOO, Herceg Novi i na osnovu pratećih zapisnika o smanjenom pumpanju vode a odnose se na određene gubitke mogućnosti korišćenja vode iz izvorišta "Plavda".

4. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od priključaka na vodovodnu mrežu, mjesečnih naknada i ostalih radova koji su u 2017. godini iskazani u ukupnom iznosu od 334.481 EUR se odnose na:

- prihode od mjesečne naknade za usluge-domaćinstva u iznosu od 237.693 EUR,
- prihode od mjesečne naknade za usluge-privreda u iznosu od 37.532 EUR,
- prihode od izrade vodovodnih priključaka u iznosu od 31.723 EUR,
- prihode od izrade kanalizacionih priključaka u iznosu od 21.487 EUR, i
- preostali iznos od 6.046 EUR na druge prihode.

Društvo prihode od mjesečnih naknada za usluge obračunava na osnovu člana 51. Odluke Skupštine opštine Tivat o javnom vodosnadbijevanju i drugih relevantnih propisa.

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Struktura ostalih poslovnih prihoda:	(Iznosi u EUR)	
	2017.	2016.
Prihodi od državnih davanja i donacija po osnovu ukidanja odloženih prihoda	313.057	430.580
Prihod od dotacija	-	8.262
Ostali poslovni prihodi	163	176
<i>Ukupno za godinu završenu 31.12.</i>	<i>313.220</i>	<i>439.018</i>

Prihodi od državnih davanja i donacija koji u 2017. godini iznose 313.057 EUR se odnose na prihodovanje dijela odloženih prihoda u visini iznosa amortizacije osnovnih sredstava koja su Društvu ustupljena putem donacija i dotacija u prethodnom periodu, u skladu sa MRS 20 "Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći".

6. NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrijednost prodane robe koja je u 2017. godini iskazana u iznosu od 729.582 EUR (2016. godine 554.632 EUR) odnosi se na troškove nabavke vode od strane JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ Budva, u skladu sa Ugovorom o isporuci vode broj 01-16/9185 od 31.03.2016. godine. Navedenim ugovorom definisano je da ukupna minimalna količina isporučene odnosno preuzete vode na godišnjem nivou ne može biti niža od 1.210.000 m³ i da će cijena za kontinuiranu isporuku vode iz Regionalnog vodovodnog sistema tokom cijele kalendarske godine iznositi 0,37 €/m³ bez PDV.

Društvo troškove koji mogu biti vezani za cijenu koštanja sopstvene vode sa izvorišta (troškovi električne energije, troškove hlora i dr.) iskazuje u okviru troškova električne energije i ostalih troškova.

Prema podacima tehničke službe Društva, neprihodovana voda (gubici vode na vodovodnom sistemu i druga voda koja se koristi za određene potrebe) u 2017. godini je na približno istom nivou kao prethodne godine i procentualno iznosi oko 52%.

Društvo je u 2017. godini sprovođilo određene aktivnosti na smanjenju gubitaka na vodovodnom sistemu.

7. TROŠKOVI MATERIJALA

(Iznosi u EUR)

Struktura troškova materijala:	2017.	2016.
Troškovi goriva i energije	129.275	108.708
Troškovi materijala za izradu	86.645	62.015
Troškovi ostalog (režijskog) materijala, sitnog inventara i alata	27.751	11.257
<i>Ukupno za godinu završenu 31.12.</i>	<i>243.671</i>	<i>181.980</i>

Troškovi goriva i energije koji su u 2017. godini iskazani u ukupnom iznosu od 129.275 EUR se odnose na opšte troškove električne energije u iznosu od 85.916 EUR, troškove električne energije za postrojenja u iznosu od 28.323 EUR i na troškove goriva u iznosu od 15.036 EUR.

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

(Iznosi u EUR)

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda:	2017.	2016.
Troškovi zarada i naknada zarada bruto	703.671	702.737
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	84.240	84.227
Troškovi bruto naknada članovima Odbora direktora	16.735	12.926
Ostali lični rashodi i naknade	44.833	21.839
<i>Ukupno za godinu završenu 31.12.</i>	<i>849.479</i>	<i>821.729</i>

Ostali lični rashodi i naknade koji su u 2017. godini iskazani u ukupnom iznosu od 44.833 EUR odnose se na otpremnine za odlazak u penziju i prestanak radnog odnosa u iznosu od 19.400 EUR, na naknade troškova prevoza na radno mjesto u iznosu od 13.353 EUR, na dnevnice i naknade troškova smještaja i ishrane na službenom putu u iznosu od 4.551 EUR, na naknade troškova prevoza na službenom putu u iznosu od 2.347 EUR, na jubilarne naknade u iznosu od 1.416 EUR i na ostale naknade zaposlenima u iznosu od 3.766 EUR.

9. AMORTIZACIJA

Ukupni troškovi amortizacije za 2017. godinu u iznosu od 389.351 EUR (2016. godine 509.140 EUR) sadrže amortizaciju obračunatu u skladu sa Napomenom 3(b), i iskazani su u značajno manjem iznosu od prethodne godine iz razloga što je značajan dio opreme i postrojenja vodovodno-kanalizacionog sistema u potpunosti knjigovodstveno amortizovan zbog primjene računovodstvene politike visokih stopa amortizacije.

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

<i>(Iznosi u EUR)</i>		
<i>Struktura ostalih poslovnih rashoda:</i>	2017.	2016.
Troškovi angažovanja zaposlenih posredstvom Agencije za zapošljavanje „Aztek” DOO, Budva	56.235	-
Troškovi usluga tekućeg održavanja	53.729	15.080
Troškovi zajedničkog upravljanja Postrojenjem za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV)	36.658	-
Ostali nematerijalni troškovi	29.453	28.020
Troškovi transportnih usluga	23.072	32.459
Troškovi raznih poreza i naknada	16.697	11.668
Troškovi usluga na izradi učinaka	14.654	20.668
Troškovi doprinosa	13.796	13.606
Troškovi usluga angažovanja omladinske zadruge "Tivat"	11.787	38.134
Troškovi neproizvodnih usluga	8.818	15.584
Troškovi reprezentacije	7.032	5.546
Troškovi platnog prometa	4.547	4.065
Troškovi premije osiguranja	3.168	1.166
Troškovi članarina	1.320	1.175
Troškovi ostalih usluga	6.239	4.324
<i>Ukupno za godinu završenu 31.12.</i>	<i>287.205</i>	<i>191.495</i>

Troškovi zajedničkog upravljanja Postrojenjem za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) koji su u 2017. godini iskazani u ukupnom iznosu od 36.658 EUR se odnose na dio troškova koje je Društvo preuzelo na sebe vezano za poslovanje PPOV (transport, utovar i zbrinjavanje mulja, troškove analiza parametara i slično) shodno Sporazumu broj 2951 od 30.12.2016. godine i pratećem Aneksu koji je Društvo potpisalo sa "Vodovod i kanalizacija" DOO, Kotor. Shodno dogovoru, Društvo očekuje da u narednom periodu, na osnovu relevantnih podataka, sa "Vodovod i kanalizacija" DOO, Kotor sačini konačan obračun/razgraničenje troškova po ovom osnovu.

Ostali nematerijalni troškovi koji su 2017. godini iskazani u iznosu od 29.453 EUR se u najvećem dijelu odnose na troškove prenosa sredstava sindikalnoj organizaciju u ukupnom iznosu od 13.450 EUR, na troškove sponzorstva u iznosu od 10.577 EUR i sudske troškove u iznosu od 1.785 EUR. Troškovi transportnih usluga koji su u 2017. godini iskazani u iznosu od 23.072 EUR odnose se na troškove PTT u iznosu od 15.699 EUR, troškove mobilne telefonije u iznosu od 6.098 EUR i preostali iznos od 1.275 EUR na ostale troškove transportnih usluga.

Troškovi usluga na izradi učinaka koji su u 2017. godini iskazani u ukupnom iznosu od 14.654 EUR, u najznačajnijem dijelu se odnose na troškove za analizu hlorisane vode koju sprovodi "Institut za javno zdravlje" Podgorica.

Troškovi doprinosa koji u 2017. godini iznose 13.796 EUR odnose se na troškove doprinosa za invalidna lica u iznosu od 5.407 EUR, troškove doprinosa za solidarnu stambenu izgradnju u iznosu od 5.019 EUR, troškove doprinosa privrednim komorama u iznosu od 1.936 EUR i troškove doprinosa za rekreaciju penzionera u iznosu od 1.434 EUR.

Troškovi neproizvodnih usluga koji u 2017. godini iznose 8.818 EUR odnose se na troškove usluge održavanja računovodstvenog softvera i za određene izmjene u iznosu od 5.250 EUR, troškove zdravstvenih usluga u iznosu od 1.920 EUR, troškove stručnog usavršavanja u iznosu od 1.446 EUR i na troškove za održavanje web stranice u iznosu od 202 EUR.

11. OSTALI PRIHODI

(Iznosi u EUR)

Struktura ostalih poslovnih prihoda:	2017.	2016.
Prihodi od naplaćenih prethodno otpisanih potraživanja	79.162	18.595
Prihodi od refundacije bolovanja	8.269	11.084
Ostali nepomenuti prihodi	1.961	1.330
<i>Ukupno za godinu završenu 31.12.</i>	<i>89.392</i>	<i>31.009</i>

Društvo je u 2017. godini, u najvećem dijelu angažovanjem putem tužbi i javnih izvršitelja naplatilo prethodno otpisana potraživanja u ukupnom iznosu od 79.162 EUR.

12. OSTALI RASHODI

(Iznosi u EUR)

Struktura ostalih rashoda:	2017.	2016.
Obezvrijeđenje potraživanja-indirektni otpis sumnjivih i spornih potraživanja	98.939	234.892
Rashodi direktnih otpisa po sudskim odlukama i drugim osnovama	10.221	805
Rashod zaliha materijala	1.318	131
Ostali nepomenuti rashodi	3.790	4.170
<i>Ukupno za godinu završenu 31.12.</i>	<i>114.268</i>	<i>239.998</i>

Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja koji su u 2017. godini iskazani u ukupnom iznosu od 98.939 EUR se odnose na ispravku vrijednosti potraživanja u skladu sa Izvještajem popisne komisije i Odluke Odbora direktora broj 5 od 21.02.2018. godine, kako slijedi:

- potraživanja od kupaca-privreda (pravna lica) koja su starija od godinu dana u iznosu od 41.126 EUR,
- potraživanja od kupaca-građani (domaćinstva) koja su starija od godinu dana u iznosu od 38.317 EUR i
- potraživanja čija je naplata pokrenuta putem javnog izvršitelja u iznosu od 19.496 EUR.

Društvo vrši ispravku vrijednosti potraživanja na teret troškova za ona potraživanja koja su starija od 365 dana. U računovodstveoj politici 3 (I) postoji greška da se "ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda vrši kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 90 dana", koja će biti ispravljena u narednom periodu.

Rashodi direktnih otpisa po sudskim odlukama i drugim osnovama u iznosu od 10.221 EUR se u najvećem dijelu odnose na troškove otpisa zastarjelih potraživanja za 11 fizičkih lica shodno odlukama i rješenjima Osnovnog suda u Kotoru u ukupnom iznosu od 9.280 EUR.

Ostali nepomenuti rashodi koji su u 2017. godini iskazani u iznosu od 3.790 EUR se u najvećem dijelu odnose na nadoknadu troškova vođenja postupka pred Državnom komisijom za kontrolu postupaka javnih nabavki u iznosu od 1.550 EUR i na plaćeni prekršajni nalog Uprave za inspeksijske poslove po osnovu primjene Zakona o javnim nabavkama u iznosu od 1.400 EUR.

13. NEMATERIJALNA ULAGANJA, NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promjene na nematerijalnoj imovini, nekretninama, postrojenjima i opremi tokom 2017. godine:

<i>Iznosi u EUR</i>	<i>Nematerijalna imovina</i>	<i>Zemljište</i>	<i>Građevinski objekti i cjevovodi</i>	<i>Postrojenja vodovodno-kanalizacionog sistema</i>	<i>Kancelarijska oprema, namještaj, vozila i ostalo</i>	<i>Investicije u toku i avansi</i>	<i>Ukupno</i>
<i>Nabavna vrijednost</i>							
Stanje na početku 2017. godine	170.269	246.876	14.310.464	1.329.444	577.060	13.871.548	30.505.661
Nabavke u toku 2017. godine	360	-	-	-	35.035	297.964	333.359
Smanjenje vrijednosti	-	-	-	(899)	-	-	(899)
<i>Stanje na dan 31.12.2017. godine</i>	<i>170.629</i>	<i>246.876</i>	<i>14.310.464</i>	<i>1.328.545</i>	<i>612.095</i>	<i>14.169.512</i>	<i>30.838.121</i>
<i>Ispravka vrijednosti</i>							
Stanje na početku 2017. godine	147.544	-	2.344.924	1.276.215	434.091	-	4.202.774
Amortizacija za tekuću godinu	21.999	-	292.666	18.881	55.807	-	389.353
Smanjenje vrijednosti	-	-	-	(899)	-	-	(899)
<i>Stanje na dan 31.12.2017. godine</i>	<i>169.543</i>	<i>-</i>	<i>2.637.590</i>	<i>1.294.197</i>	<i>489.898</i>	<i>-</i>	<i>4.591.228</i>
<i>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017.</i>	<i>1.086</i>	<i>246.876</i>	<i>11.672.874</i>	<i>34.348</i>	<i>122.197</i>	<i>14.169.512</i>	<i>26.246.893</i>
<i>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2016.</i>	<i>22.725</i>	<i>246.876</i>	<i>11.965.540</i>	<i>53.229</i>	<i>142.969</i>	<i>13.871.548</i>	<i>26.302.887</i>

Redovan godišnji popis osnovnih sredstava je izvršen sa stanjem na dan 31.12.2017. godine i Izvještaji popisnih komisija sa predlozima za rashod su usvojeni od strane Odbora direktora Društva Odlukom broj 5 od 21.02.2018. godine.

U toku 2017. godine Društvo je shodno odobrenim Privremenim situacijama broj 10 i 11 po Ugovoru broj 165-434 od 14.02.2014. godine „Vodosnadbijevanje i odvođenje otpadnih voda sa Jadranske obale, Faza IV-PPOV Tivat-Kotor“ izvršilo uvećanje investicija u toku u ukupnom iznosu od 290.910 EUR.

Knjigovodstvene analitičke evidencije cjevovoda i postrojenja vodovodno-kanalizacionog sistema Društva nijesu u potpunosti, po nazivu, vrsti, lokaciji i drugim bitnim i neophodnim prametrima (marka, serijski/inventarni broj i dr.) usaglašene, unificirane i sistematizovane.

14. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

(Iznosi u EUR)

Struktura odloženih poreskih sredstava:	2017.	2016.
Odložena poreska sredstva	26.980	7.824
<i>Ukupno na dan 31.12.</i>	<i>26.980</i>	<i>7.824</i>

15. ZALIHE

(Iznosi u EUR)

Struktura zaliha:	2017.	2016.
Materijal za izradu	76.861	72.854
Alat i sitan inventar u skladišu	1.599	792
Dati avansi	1.496	-
Rezervni djelovi	746	756
Gorivo i maziva	169	-
<i>Ukupno na dan 31.12.</i>	<i>80.871</i>	<i>74.402</i>

16. POTRAŽIVANJA

(Iznosi u EUR)

Struktura potraživanja:	2017.	2016.
<i>a) Potraživanja od kupaca</i>		
Fizička lica-građani (domaćinstva)	588.950	539.338
Pravna lica	304.255	249.540
Utuzeni kupci	117.938	90.523
Kupci za usluge	34.132	10.746
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(380.452)	(360.675)
<i>Ukupno neto iznos potraživanja od kupaca</i>	<i>664.823</i>	<i>529.472</i>
<i>b) Ostala potraživanja</i>		
Potraživanja za preplaćene poreze	6.211	572
<i>Ukupno na dan 31.12.</i>	<i>671.034</i>	<i>530.044</i>

(Iznosi u EUR)

Promjene na ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca:	2017.
Početno stanje ispravke vrijednosti kupaca	360.675
Nova ispravka u toku godine	98.939
Naplata potraživanja u toku godine	(79.162)
<i>Ukupno:</i>	<i>380.452</i>

Društvo ne obračunava zatezne kamate za nenaplaćena potraživanja.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, u iznosu od 380.452 EUR, odnosi se na sve kategorije potraživanja koja nijesu naplaćena u zakonskom roku (Vidi Napomenu 12). Knjiženje ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca u 2017. godini izvršeno je na osnovu smjernica usvojenog izvještaja popisne komisije i Odluke odbora direktora.

U toku 2017. godine, Društvo je sa pojedinim potrošačima potpisivalo sporazume o izmirenju dugova za neplaćenu vodu i plaćanje u ratama.

17. **GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA**

(Iznosi u EUR)

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine:	2017.	2016.
Poslovni žiro računi	740.486	605.726
Blagajna	349	108
<i>Ukupno na dan 31.12.</i>	<i>740.835</i>	<i>605.834</i>

Finansijsko poslovanje Društva obavlja se preko Crnogorske komercijalne banke, Hipotekarne banke, Atlas banke, Prve banke Crne Gore, Societe Generale Montenegro banke i NLB banke.

18. **KAPITAL**

(Iznosi u EUR)

Struktura kapitala:	2017.	2016.
Osnovni kapital	1.798.219	1.798.219
Neraspoređena dobit ranijih godina	183.022	179.590
Neraspoređena dobit tekuće godine	181.271	3.432
<i>Ukupno na dan 31.12.</i>	<i>2.162.512</i>	<i>1.981.241</i>

Iskaz o promjenama na kapitalu prikazan je na stranama 10 i 11.

Osnovni kapital u knjigovodstvu Društva, sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, je iskazan u iznosu od 1.798.219 EUR i u cjelini se odnosi na Osnivača društva tj. Skupštinu opštine Tivat, dok je u CRPS registrovan i upisan samo novčani kapital u iznosu od 1 EUR.

19. **OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE**

(Iznosi u EUR)

Struktura ostalih dugoročnih obaveza:	2017.	2016.
Dugoročna rezervisanja	16.500	-
Ostale dugoročne obaveze	-	970.783
<i>Ukupno na dan 31.12</i>	<i>16.500</i>	<i>970.783</i>

Dugoročna rezervisanja koja su sa stanjem na dan 31.12.2017. godine iskazana u iznosu od 16.500 EUR se odnose na rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i Društvo je interno izvršilo navedenu procjenu ovih rezervisanja.

Ostale dugoročne obaveze u ukupnom iznosu od 970.783 EUR su u toku 2017. godine ukinute na osnovu Privremene situacije broj 10 (zavodni broj kod Društva 52 od 18.01.2017. godine) i Privremene situacije broj 11(zavodni broj kod Društva1033 od 16.05.2017. godine) za projekat "Vodosnadbijevanje i odvođenja otpadnih voda na jadranskoj obali"-faza IV-PPOV Tivat i za Isplate garantnog depozita-dio II (zavodni broj kod Društva1476 od 11.07.2017. godine) za projekat "Vodosnadbijevanje i odvođenja otpadnih voda na jadranskoj obali"-faza III.

20. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	(Iznosi u EUR)	
Struktura obaveza iz poslovanja:	2017.	2016.
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	61.321	50.127
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	430	430
<i>Ukupno na dan 31.12.</i>	<i>61.751</i>	<i>50.557</i>

Obaveze prema dobavljačima, koje sa stanjem na dan 31.12.2017. godine iznose 61.321 EUR, u najvećem dijelu se odnose na obaveze prema JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje” Budva u iznosu od 33.084 EUR, obaveze prema "Elektrodistribuciji" Nikšić u iznosu od 11.304 EUR, obaveze prema "Sigillum CO" DOO, Podgorica u iznosu od 4.557 EUR i preostali iznos na obaveze prema drugim dobavljačima iz redovnog poslovanja.

21. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR

	(Iznosi u EUR)	
Struktura ostalih kratkoročnih obaveza i PVR:	2017.	2016.
Odloženi prihod po osnovu donacija i državnih davanja	25.531.687	24.515.447
<i>Ukupno na dan 31.12.</i>	<i>25.531.687</i>	<i>24.515.447</i>

	(Iznosi u EUR)	
Struktura odloženih prihoda po osnovu donacija:	2017.	2016.
Odloženi prihod - III faza kanalizacionog sistema	7.501.401	7.077.573
Odloženi prihod - PPOV, IV faza kanalizacionog sistema	5.835.455	4.990.091
Odloženi prihod - glavni kolektor	5.308.432	5.430.462
Odloženi prihod - II faza kanalizacionog sistema	4.921.286	5.072.083
Odloženi prihod - tercijalna mreža	561.588	574.516
Odloženi prihod - ostali projekti	1.403.525	1.370.722
<i>Ukupno na dan 31.12</i>	<i>25.531.687</i>	<i>24.515.447</i>

Prezentirani odloženi prihodi su u najvećem dijelu nastali i knjigovodstveno evidentirani u prethodnom periodu (prethodnih godina) shodno Međunarodnom računovodstvenom standardu 20 "Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći".

U 2017. godini izvršeno je uvećanje pozicije odloženih prihoda po osnovu:

- realizacije investicija po projektu „Vodosnadbijevanje i odvođenje otpadnih voda sa Jadranske obale, Faza III-Tivat” u iznosu od 432.828 EUR (Odobrena Retencija/Isplata garantnog depozita dio II i drugo) shodno Ugovoru broj 2273 potpisanom 01.11. 2011. godine između Društva i "Ludvig Pfeiffer Hoch-und Tiefbau" GmbH&Co. Predmetni ugovor je zaključen u skladu sa Sporazumom potpisanim dana 31.10.2011. godine između Društva i Opštine Tivat,
- realizacije investicija po projektu „Vodosnadbijevanje i odvođenje otpadnih voda sa Jadranske obale, Faza IV-PPOV Tivat-Kotor” u iznosu od 845.364 EUR (odobrene Privremenim situacijama i Retencije broj 10 i 11) shodno Ugovoru broj 165-434 od 14.02.2014. godine potpisanim između Društva, "Vodovod i kanalizacija" DOO, Kotor i "WTE Wassertechnik GmbH". Predmetni ugovor je zaključen u skladu sa Sporazumom potpisanim dana 07.07.2014. godine između Društva i Opštine Tivat,
- po osnovu dotacije novčanih sredstava Opštine Tivat u ukupnom iznosu od 65.462 EUR vezano za sprovođenje određenih aktivnosti (izvođenje raznih radova).

21. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR (Nastavlja se)

Društvo je 17.07.2017. godine od Opštine Tivat primilo novčana sredstva u iznosu od 400.000 EUR po osnovu odobrene retencije za projekat III faze, koja je 18.07.2017. godine prenijela dobavljaču "Ludvig Pfeiffer Hoch-und Tiefbau".

25. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Tokom godine Društvo je obavljalo transakcije sa povezanim pravnim licima. Te transakcije su se odnosile na redovno poslovanje sa Opštinom Tivat i drugim pravnim licima kojima je osnivač Opština Tivat, kao i na određene dotacije od strane Opštine Tivat.

Ukupna obračunata redovna bruto lična primanja ključnog rukovodećeg osoblja Društva, u koje spadaju Izvršni direktor i članovi Odbora direktora Društva, u 2017. godini iznosila su 39.772,55 EUR.

26. SUDSKI SPOROVI

Prema Izvještaju pravника Društva broj 1103 od 12.06.2018. godine, sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, nije bilo sudskih postupaka protiv Društva za koja bi trebalo izvršiti rezervisanja troškova u smislu zahtjeva Međunarodnog računovodstvenog standarda 17 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalne imovina". Prema navedenom Izvještaju pravника Društva u toku su postupci tužbi protiv Društva pokrenuti od strane 5 fizičkih lica za naknadu štete. U tim tužbama vrijednost sporova nije precizirana i u svakom od tih predmeta tužena je i Opština Tivat, koja će kao vlasnik imovine i investitor projekta izvođenja radova na kanalizaciono-vodovodnom sistemu preuzeti eventualne obaveze po tom osnovu.

Takođe, prema izjavi stručne službe Društva, radovi na projektu "Vodosnadbijevanje i odvođenja otpadnih voda na jadranskoj obali"-faza III su izvođeni sa kašnjenjem i stoga je na račun penala umanjena ugovorom utvrđena cijena za izvođenje radova prema dobavljaču "Ludvig Pfeiffer Hoch-und Tiefbau GmbH" za iznos od 832.656 EUR. Zbog tog umanjnja dobavljač "Ludvig Pfeiffer Hoch-und Tiefbau GmbH" je pokrenuo postupak pred međunarodnom arbitražom koji je još uvijek u toku. Shodno navedenom, Opština je kao suštinski investitor radova po ovom osnovu svojim budžetom planirala sredstva za eventualno namirenje ove obaveze i samim tim Društvo nije vršilo rezervisanja troškova po ovom osnovu u smislu zahtjeva MRS 17.

Tivat, 27.06.2018. godine

"Vodovod i kanalizacija" DOO, Tivat

U ime rukovodstva Društva:

Alen Krivokapić, Izvršni direktor

Šef računovodstva,

Svetlana Radulović